

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

De ce trebuie să fie Biserica autonomă?

Sunt adevăruri clare ca lumina soarelui cari își au totuși adversarii lor. Motivul nu e de crezut să fie atât ignoranța și incapacitatea de înțelegere, cât anumite interese cari nu pot duce casă bună cu lumina aspră și necruțătoare pentru lucrările din întunec.

Un astfel de adevăr de evidentă zdrobitoare este autonomia Bisericii. Ea decurge din ființa Bisericii. Propoziția: Biserica e autonomă este, cum am zice în termeni de logică, o judecată analitică, iar Biserica neautonomă e o contradicție *in adjecto*, cuprinzând două idei cari se bat cap în cap.

Spunând că Biserica e autonomă, afirmăm negativ adevărul elementar că Biserica nu e supusă nici unei autorități din lume, că ea nu se conduce după legi și norme impuse de o autoritate străină, iar pozitiv că Biserica, având de cap pe însuși Isus Hristos-Dumnezeu, e supusă numai Lui și numai Duhului Sfânt prin care Acela o conduce. Normele de lucru, modalitățile de împlinire a misiunii ei între oameni, atât pe cele de caracter statornic și general cât și pe cele de caracter temporar și local, și-le stabilește singură cu autoritatea pe care i-o dă calitatea ei de trup mistic al Domnului.

Isus Hristos coborându-se pe pământ ca primul și cel mai important element al Bisericii, ca piatra ei cea din capul unghiului, ca recapitulatorul Bisericii și izvorul din care crește ea, n'a primit norme și legi pentru activitatea Sa mântuitoare dela nici o instanță lumească. Apostolii, împreună cu primele comunități creștine, nu au lucrat nici ei după niscăi legi impuse de Stat. Și chiar legiuirea atât de favorabilă Bisericii din imperiul bizantin nu însemna în principiu și în intenția ei altceva decât că Statul își însușește ca ale sale legile pe cari, în forma de canoane, și le da însași Biserica prin organele ei: sinoadele. Se uită prea mult de cătră dușmanii autonomiei bisericești dela noi, cari se leagă cu ignoranță și orbește de pilda Bizanțului, că tocmai epoca bizantină din istoria Bisericii înregistrează cea mai regulată funcționare a sinoadelor ca organe de legiferare în Biserică și, ca urmare a acestei legiferări, din acea epocă avem toată bogata colecție de canoane, tomuri, epistole patriarhiale și alte forme de legi bisericești.

Nu se întreabă nici unul din cei ce combat autonomia sprijiniți numai pe sistemul bizantin, de ce o atât de regulată funcționare a sinoadelor și atâtă legiferare canonică, dacă dreptul de legiferare în viața Bisericii l-a avut Statul?

Conștiința auto-nomiei, conștiința dreptului de legiferare în chestiunile sale și de autoconducere, a avut-o

Biserica și în epoca bizantină. Desigur împotriva acestei conștiințe, manifestată principial, au fost atunci și abuzuri din partea Statului.

Aceste abuzuri nu vrem să le vedem reînnoite în Biserica noastră, oricât ar avea girul exemplului bizantin.

Nu vrem să lăsăm Biserica să fie robită de vreo instituție lumească. N'o vrem împedecată și deviată în misiunea ei, de nici una din instituțiile al căror rost se limitează de orienturile lumii acesteia.

O Biserică pornită la lucru cu legi și ordonanțe ministeriale, este sau o Biserică robită, sau, dacă aceasta se face cu voia ei, se află într'un mare păcat, abdicând dela demnitatea ei de care trebuie să fie geloasă căci e demnitatea înfricoșată a Fiului lui Dumnezeu care o umple cu puterea Lui. O Biserică pornită la mântuirea oamenilor cu ordonanțe ministeriale, lucrează de frica ministerului și nu din dragostea patetică, inflăcărată și spontană pentru Isus Hristos. O Biserică ce stă atentă la cancelariile unui departament ministerial, pentru a mai vedea ce are de făcut și ce va mai fi cu problemele ei, e o Biserică în care s'a dus la fund credința că Hristos e în ea și nu în birourile cutărui minister. Biserica aceea va fi o instituție funcționarizată și nu se va vedea răpită de nici un sfânt elan, la nici o acțiune care să cutremure sufletele.

Cei ce vreau să lege Biserica de Minister, sunt dușmanii ei cari o vreau înghenunchiată, nu în rugăciune, ci în slăbiciune, în incapacitate și nedemnităte. O vreau fărâmițată în tot atâtea mii de părțicele, câți preoți sunt, căci ministerul nu știe de o unitate mistică a Bisericii, ci de câteva mii de persoane cari ocupă funcțiuni bisericești și cari vor rezolva interesele lor, nu ale Bisericii, acolo, dela caz la caz, după om, după proptele și după alte lumești considerații.

Au apărut în ultimul timp unele semne cari ar putea fi interpretate în sensul că se urmărește de cătră Statul nostru o știrbire a autonomiei bisericești. Am constatat cu surprindere că în noua constituție au fost omise articolele prin cari se garanta în cea din 1923 autonomia bisericească. Nădăduim că această omisiune nu s'a făcut cu nici o intenție defavorabilă autonomiei. De aceea am vrea să vedem că această omisiune nu are nici o urmare rea, ci dimpotrivă nu va întârzia ocazia în care se va confirma această nădejde a noastră.

Am mai cetit în zilele recente o informație că la Ministerul cultelor se lucrează la întocmirea unui decret-lege prin care se vor amâna alegerile pentru Adunările eparhiale «până la modificarea Legii de organizare bise-

ricească». Am vrea să nu dăm acestei notițe de iar nici un caracter serios. Alegerile pentru Adunările eparhiale nu pot fi amânate decât de forurile competente bisericești. Dacă e interesul să fie amânate, organele de Stat au calea deschisă să roage forurile bisericești să amâne aceste alegeri. Și se poate să întâmpine cea mai deplină înțelegere. Altfel se calcă

un drept al Bisericii. Și să se știe că acest act nu va avea aprobarea ei.

De tot gravă este însă știrea că s'ar intenționa la Ministerul cultelor modificarea Legii de organizare bisericească.

De aceea nu vrem s'o credem. Este cu neputință. Și așteptăm ca viitorul să nu ne desmintă credința noastră.

Incorporarea Austriei în imperiul german

În zilele de 11—13 Martie c. s'a realizat în cadrul unor mari manifestații de bucurie populară anexarea Austriei la Germania. Führer-ul Hitler a fost primit în delir de poporul austriac la Linz și la Viena. Pe rând s'au săvârșit toate actele mai importante ale anexării, așa încât de prezent statul austriac nu mai există.

Finalul acesta încheie un proces firesc și nimenea nu putea crede în sufletul propriu că el va întârzia prea mult, oricâte piedeci i s'ar pune în cale. Părți ale aceluiaș popor, trăind în imediată vecinătate, despărțite doar printr'o graniță politică care nu era în asentimentul lor, Austriicii și Germanii n'au făcut decât să dărâme o vamă formală, un paravan artificial.

Noi Românii cari ne-am unit la 1918 pe baza principiului de autodeterminare, cari ne-am întregit Țara prin înlăturarea unor graniți nedrepte și artificiale cari despărțeau părțile aceluiaș popor, nu putem să nu aprobăm ca și alte neamuri să asculte de aceleași mari și drepte principii și porniri naturale. În unirea Austriei cu Germania vedem validându-se și confirmându-se încăodată principiile cari stau la baza statului nostru și noi numai bucura ne putem de această recunoaștere a puterii și a legitimității lor.

Conglomeratul a.-ungar s'a năruit tocmai sub presiunea principiului național și cu scopul de-a fi satisfăcut acest principiu. De aceea toate popoarele ținute cu forța în acel conglomerat s'au alipit pe lângă frații lor de același sânge constituind împreună statele succesore. Românii din Ardeal și Bucovina s'au unit cu frații lor din Vechiul Regat de care-i despărțea doar o graniță artificială, Slavii din sudul Austro-Ungariei s'au unit cu cei din Regatul sârbesc, Cehii și Slovaci s'au constituit într'un stat național liber, Italienii au trecut la Italia, Ungurii și-au văzut împlinit idealul lor după un stat național unitar. Firesc era ca și Germanii din Austria să se alipească așa cum le era dorința la frații din imediată vecinătate.

Între puterile cari se opuneau

acestei uniri era și catolicismul.

Catolicismul voia să susțină în Austrieii catolici o averșiune față de Germania protestantă. În catolicism se credea că s'a găsit temelul pe care să se desvoalte în Austriaci voința de-a rămânea pe veci independenți.

Vaticanul sprijinea planurile de revenire a dinastiei Habsburgilor prin care ar fi reinviat într'o oarecare măsură vechiul conglomerat ocrotit de Vatican în care ar fi reînceput toată trecuta suruburărie și intrigărie iezeită de unificare prin catolicism.

Acum toate aceste visuri s'au năruit sub lovitura realităților fi-rești. Spectrul habsburgic nu mai poate părăsi mormântul. Noi Românii cari am suferit destul din partea lor și cari purtăm până azi în trupul nației rana grea a desbinării prin catolicism, putem respira ușurați.

Au dispărut pentru totdeauna de pe arena istoriei Habsburgii cu politica lor imorală. S'a sfârșit și cu Austria.

Catolicismul n'a întârziat să-și arate amărăciunea.

— Cardinalul Parisului, Verdier, a spus după efectuarea anexării Austriei «Datoria noastră în aceste ceasuri tragice este să accentuăm că nutrim o simpatie sinceră pentru Austria catolică. E posibil că Franța dacă ar fi fost mai tare și în condiții politice mai prielnice, ar fi împedecat aceste evenimente. De aceea eu doresc ca puterea și unitatea Franței să se întărească pentruca în viitor să ajute pe cei apăsați».

Aceeaș amărăciune e manifestată și în cetatea Vaticanului de unde vine știrea că «Luarea puterii de cătră național-socialiști a stârnit consternare în cercurile Vaticanului, care văd în ea căderea ultimei fortărețe a catolicismului în lumea germană».

Pentru noi însă, cari n'avem amintiri prea bune dela Austria catolică și nu ne putea bucura perspectiva revenirii Habsburgilor, nu este nici un motiv de întristare în sfârșitul ei. Noi constatăm că ideea națională a biruit în sfârșit pe toată linia în Europa.

Din prilejul unei conferențe

Sibiul s'a bucurat totdeauna și se bucură și astăzi de bunul nume al unui centru cultural și religios românesc. Număr mare de personalități proeminente au trecut pe-aici, lăsând în urma lor gânduri și frământări izvorâte din muncă fără preget. Societăți culturale și religioase ca: Astra, F. O. R., Societatea ortodoxă națională a femeilor române, etc. au deschis vad bogat de propagare și rodire a ideilor. Această constatare formează un titlu de legitimă mândrie a Sibiului.

Cu prilejul **Duminicii Ortodoxiei** din acest an a conferențiat dl profesor Șerban Ionescu, fiind invitat de Societatea ortodoxă națională a femeilor române și F. O. R. secția Sibiu.

Dsa este profesor de teologie morală și socială la Facultatea de teologie din București. Ca dascăl, este far luminos, iar ca scriitor, deschizător de drumuri noi în teologia românească. Dsa și-a dezvoltat conferința după masă la ora 6, în fața unei asistențe selecte. Subiectul a fost: **Ortodoxia și congresele creștinismului practic dela Oxford și Edimburg** — ținute în Iulie și August 1937. Cu verb intrariat și cu competența celuice a făcut parte din delegațiunea Bisericii ortodoxe românești la amintitele congrese, conferențiarul a înfățișat problemele discutate și soluțiunile ce s'au dat.

lăta-le pe scurt :

La Oxford s'a discutat în cadrul vastei probleme: **Viața și acțiunea creștină**. S'a fixat un număr de câteva chestiuni de ordin social și moral, la îndrumarea cărora să lucreze toate bisericile creștine.

Astfel: 1. **Biserica și națiunea**. Biserica sprijinește națiunea în urmărirea idealurilor sale, dar pretinde ca și aceasta s'o respecte ca instituție cu misiune precisă în lume. Congresul, însă, n'a indicat mijloacele practice prin folosirea cărora se poate armoniza idealul creștin cu cel național. Aceasta nu surprinde, dat fiind faptul diversității concepțiilor naționale.

2. **Raportul dintre Biserică și stat**. S'a hotărât că Biserica nu poate fi făcută instrument al unui stat și mai cu seamă al celui dușmănos ei. Ea e de acord cu statul când acesta, la rândul său, ascultă de cuvântul Scripturii; în caz contrar, ea are toată libertatea de acțiune. Congresul propune solidaritatea bisericilor creștine împotriva statelor opresoare.

3. **Raportul dintre Biserică și valoarea economică**. Cu toate că idealul bisericii este spiritual, ea nu poate rămâne indiferentă în fața chestiunilor economice.

4. **Biserica și educația**. Educatorul, în rostul său de modelator al personalității umane, trebuie să aibă orientări și convingeri creștine.

5. **Biserica și relațiunile internaționale**. Legăturile internaționale, după război, s'au stabilit pe baze pur materiale și lumești. Aceasta a dus la învrăjbiră dintre popoare și state; iar măsurile Ligii Națiunilor au ajuns inoperante. Din acest motiv este chemată Biserica să intervină și să ajute la rezolvarea pașnică a neînțelegerilor.

6. **Biserica și războiul**. Aci s'a stabilit atitudinea bisericii față de statele ce fac război. În principiu, creștinismul este credința păcii și ca atare el combate războiul ca pe-un rău. Totuși, având în vedere răutatea omului și, în situația actuală, imposibilitatea aproape evidentă a unei păci permanente, Biserica admite războiul de apărare, însă combate pe cel agresiv. Când războiul se poartă în numele dreptății, creștinul este deslegat în conștiința sa, căci, luptând, el se transformă în apărător al dreptății dumnezeiești.

Congresul dela Edimburg. La Edimburg s'a discutat în legătură cu problema: **Dogmă și organizare**.

Dela început s'a pus în discuțiune unificarea bisericilor într'o biserică sobornicească și apostolică, pe baza unui minim de dogme. Biserica romano-catolică a lipsit, iar delegația bisericii românești a păstrat o rezervă semnificativă, căci dogmele noastre de credință sunt definitiv stabilite pe bazele revelațiunii și tradițiunii, neputând fi modificate. Dificultatea e foarte mare, întrucât lumea protestantă are o mulțime de dogme deosebite de cele ortodoxe.

Noutatea subiectului prezentat și personalitatea conferențiarului au stârnit entuziasmul asistenței; comentariile elogioase, făcute după conferință, sunt grăitoare. Sibienii își doresc cât mai des asemenea surprize.

Dl profesor Ș. Ionescu este un bun teolog și totodată un adânc cunoscător al filosofiei. În scrisul Dsale se străduiește să acorde aceste două domenii, cari după unii sunt dușmane neîmpăcate. Din această strădanie de gând scrisul românesc s'a ales cu un mănunchiu de scrieri valoroase. Dăm titlul câtorva dintre ele: **Fouillées, Verhältniss zu Kant, 1915;**

Atitudini etico-sociale din viața Sf. Hrisostom, 1919; Criteriul moral-obiectiv, 1921; Morala antică și morala creștină, 1926; Teoria Ideilor-forțe, 1925; O dispută creștino-filosofică, 1934, etc.

Suntem informați că are sub tipar o **Antropologie creștină**. O așteptăm cu nerăbdare.

Teologia ortodoxă românească leagă cele mai legitime speranțe, că dl prof. Ș. Ionescu ne va dărui în viitor o **Morală**, lucrată pe baze ortodoxe și un **Tratat de sociologie creștină**. Ar fi o fericire să putem scăpa de tributul ce suntem nevoiți a-l plăti Apusului.

A. Popa

Și totuși lipsă de logică

În «*Universul*» din 20 Martie c. la pagina Bisericii se ia atitudine față de notița noastră din Nr. anterior în care scriam că nu vedem nici o logică în faptul ca un for bisericesc care există în virtutea autonomiei bisericești să ceară statului să dea un decret-lege pentru prelungirea mandatului actualelor corporații bisericești. Ni se atrage atențiunea că acel for a înțeles prin hotărârea sa că Biserica decide amânarea alegerilor parhiale și prelungirea mandatului actualelor corporații. Dar e necesar ca și Statul să decidă acest lucru. «*Cum însă mandatele celor aleși izvorau dintr'o lege — legea de organizare bisericească din 25 Mai 1925 — potrivit căreia mandatele durează 6 ani, tot prin lege trebuiau prelungite mandatele peste termenul de 6 ani.*»

Cu alte cuvinte deciziunea respectivă a forurilor bisericești n'ar fi avut nici o putere prin sine, abia decretul-lege i-a dat puterea necesară. Ba din pasagiul citat, și din unul care urmează se vede că decretul-lege prin sine, fără nici o referire la vreo hotărâre anterioară bisericească, e recunoscut de autorul notiței din «*Universul*», ca având putere să prelungescă mandatul corporațiilor bisericești și chiar fiind necesar în acest scop.

Deci iată cum se bat în cap cele scrise în notița din pagina Bisericii.

Dar să trecem peste aceasta. Se spune în acea notiță că dreptul Statului de-a prelungi el mandatul corporațiilor bisericești decurge din faptul că printr'o lege de stat s'au instituit aceste corporații, prin cea din 1925.

Iată prin urmare cum se demască autorul notiței ca necredând că Biserica este autonomă. Și aceasta în opoziție cu Statul care prin legea din 1925 tocmai acest lucru l-a recunoscut: autonomia Bisericii. Pe baza legii din 1925 deci în

nici un caz nu ar fi fost Statul în drept să dea decretul-lege în chestiune.

Dar să răspundem și la ideea mai generală că o dispoziție a Bisericii n'are putere dacă nu există și o lege în acelaș senz din partea Statului.

Aceasta-i o afirmație absurdă care ignorează adevărul că Biserica e autonomă prin sine, prin ființa sa și deci dispozițiile ei au valoare în cuprinsul ei indiferent că Statul îi recunoaște sau nu această autonomie și dispozițiile ce le dă ea. Biserica a fost autonomă și în timpul persecuțiilor. Statul poate sau nu recunoaște această autonomie, dar nu i-o poate da. Aceasta o are Biserica prin sine.

Lipsa de logică ajunge la culme când se spune în această notiță că «*prin lege trebuiau prelungite mandatele peste termenul de 6 ani*» sau că «*acest decret lege prelungeste mandatele etc.*»

Un mandat al unei corporații bisericești e o parte de putere bisericească. Și ca numai Biserica i-l poate da sau prelungi. Cum poate da Statul putere bisericească? De unde are Statul putere bisericească?

Rugăm deci mai multă atențiune la cei cari reducetează pagina Bisericii din ziarul «*Universul*», mai ales în cazul unor chestiuni atât de importante.

Comunicare oficială

Comunicăm, că Sfântul Sinod în ședința sa din 18 Martie crt. a hotărât amânarea alegerilor eparhiale și prelungirea mandatelor membrilor vechi până la noi dispoziții.

În urma acestei hotărâri alegerile eparhiale publicate în Arhiepiscopia noastră nu se vor mai ținea la termenele indicate și se consideră prelungite mandatele vechilor membri ai Adunărilor eparhiale până la noi dispoziții.

Sibiu, din ședința secțiilor unite dela 19 Martie 1938.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 3066—938

Comunicat

Vizarea carnetelor pe C. F. R. a preoțelor și a preoților pensionați

Cucernica preoțime este rugată a încunoștiința pensionistii bisericești, preoți și văduve preotese, că vizarea carnetelor pe C. F. R. pe anul 1938—39 se va face la șeful stației din capitala județului. La vizare se va prezenta adeverința fie dela Administrația financiară, că e

* FOIȘOARA *

Când începe primăvara...

Sfătuirii prețioase și părintești îndemnuri, cătră iubiții credincioși și plugari, se cuprind în *Pastorală* dată de curând, în ziua tuturor Sfinților, din partea I. P. S. Sale patriarhului Miron, primministrul țării.

Eată cum grăește Președintele consiliului de miniștri:

Acum, când vrajba a încetat, când pacea și buna învoire se reîntoarce între fiii țării, — acum când sătenii sânt uniți în gând spre grijile și nevoile traiului zilnic: — cuvine-se să dovedim cu toții, dela mic la mare, dela vlădică până la opincă, ce este în stare a face românul în țara sa blagoslovită.

Insuși Mântuitorul Hristos a spus odată ucenicilor săi: „*Tatăl Meu lucrează; și Eu lucrez*” (Ioan 5—17). Urmând această dumnezeiască pildă, să intrăm și noi — țărani români — în șirul lung al muncitorilor — după îndemnul Tatălui și al Fiului celui ceresc.

Deaceea către voi, dragi plugari, ai pământului nostru strămoșesc, își îndreaptă ed astă dată glasul său, arhipăstorul vo-

stru, care vremelnicește vă este rânduit și cărmuitor de țară; și din sufletu-i binevoitor și părintesc vă sfătuiește și îndeamnă:

Arați ogoarele la vreme, trăgând brazdă adâncă, dreaptă și îngrijită, ca să desrădăcinați spinii, pirul, troscotul, pălămida și toată buruiana vătămătoare, care mai târziu înădușe semăntura și li suge vlagă și hrana. Gunoiți pământul înainte de arat și întovărășiți-vă la plug, ca'n frumosele vremuri de altă dată.

Alegeți sămânța bob cu bob, cum mă puneau și pe mine părinții, să alegem — dimpreună cu ceilalți căseni — fir de fir numai lamura seminței, căci „*ce sameni, aceea răsare*”. Semănând-o la vreme, așteptați rodirea cu răbdare, plivind holdele.

Plantați pomi roditori în grădini și soiuri nobile, altoite, care reușesc mai bine în acel ținut; plantați răpele și ogoarele cu arbori de pădure și salcâmi, care cresc repede și cu rădăcinile lor lungi întăresc suprafața pământului. Cultivați bine văile pentru vinul ce dă puteri și „*învesește inima omului*” și nu mai sădiți viță salbatică, ce dă băutura stricătoare sănătății și nu aduce câștig.

Cruțați pădurile, ce au mai scăpat de urgia securii străine, căci — unde nu s'au păduri, se schimbă clima, pierе umezeala și ne năpădește seceta și cu ea sărăcia. Reîmpăduriți locurile pustiite, căci

pădurile, pentru foloasele aduse omului, erau socotite chiar de cei vechi ca cele mai prețioase daruri făcute pământului de către Cel-de-sus.

Îngrijiți mai bine vitele pentru nenumăratele foloase, ce vă aduc la muncă și la hrana voastră; țineți-le în curățenie, hrăniți-le și adăpați-le la vreme, și după îndemnul Sf. Scripturi, care zice: „*Nu lega gura bouului, ce treeră*” (Deuteronom 25, 4). Aveți suflet de creștin și față de vitele voastre; nu le chinuți; nu le bateți; nu încărcăți pe car când nu pot birui, că i păcat; și nu merită bătăi pentru buna slujbă ce vă fac. Vitele sânt doar ajutoarele noastre și deci prietenii noștri ascultători. Și Sf. Scriptură zice: „*Omul drept poartă grijă de viața dobitoacelor lui*” (Proverbe 12, 10).

Ministerul va da anul acesta 5000 de premii diferite pentru cei mai buni gospodari. Va fi o mândrie și o mare cinte pentru oricine se va căzni, să dobândească un asemenea premiu.

Dni prefecți, pretori, primari, preoți, învătătorii, jandarmii, premilitarii, străjerii, cu toții la olaltă, să ne îndreptăm spre brazda și glia care ne hrănește, și care este temelia țării. Toate celelalte silințe omenești rămân fără rezultate dacă brazda stă stearpă, ori dacă e rău lucrată și nu produce din belșug.

Să ne ridicăm deci toți într'o încordare de stăruință, într'un vulturesc avânt de înnoire și să facem, după vrerea lui Dumnezeu și a strămoșilor noștri, — prin muncă harnică și pricepută, — din România: o țară bogată, frumoasă și mândră ca un rai pământesc, în care fiii ei să nu găsească și nici să cunoască între ei decât liniște, îndestulare și deplină mulțumire și să înceteze cât mai curând starea dureroasă a două milioane de gospodării, să nu aibă nici barem o vacă de muls; 1.500.000 gospodării țărănești, fără barem un porc; ba 250.000 gospodării care n'au nici barem o găină la ușă. Iți vine să nu crezi, atât este de dureroasă această constatare pentru țara noastră, unde ne-am apucat întâi de învelși, de acoperiși, și nu ne-am îngrijit, — cum era firesc — de talpa țării, de țărâtime. Toți fiii neamului și conducătorii lui trebuie barem de aci înainte să-și deie silința ca să înceteze cât mai curând această stare de lucruri.

În numele acestor dorinți sfinte, binecuvintez din adâncul sufletului Meu cămpurile și ogoarele, ce-și așteaptă muncitorii, precum și brațele celor ce pornesc la muncă.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

pensionistă de stat, fie dela Consiliul arhiepiscopesc, că primește pensia dela Autoritatea bisericăscă.
Cu această ocazie se va achita și taxa pentru drumuri de 120 lei. Sibiu, la 15 Martie 1938.
Consiliul Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

Lucrările Sfântului Sinod

Sf. Sinod s'a întrunit în sesiune ordinară Marți, 15 Martie c.

I. P. S. Patriarh, președinte, a salutat intrarea în Sinod a noului arhieru Efrem Ighineanu, locotenent de Scaun al sfintei arhiepiscopii a Chișinăului.

A răspuns P. S. Efrem Ighineanu, mulțumind celor cari l-au sprijinit să fie ridicat la înalta treaptă de arhieru și făgăduind că va depune toată stăruința spre a coresponde așteptărilor.

Intrându-se în ordinea de zi, s'au repartizat lucrările pe comisuni.

S'au luat îndată în discuție proiectul de regulament prin care se reglementează motivele canonice de divorț și procedura pe care trebuie să o urmeze instanțele îndreptățite să pronunțe hotărâri de desfacere a căsătoriilor.

S'a discutat apoi proiectul pentru modificarea dispozițiilor din statut, art 16 și 17, cu privire la disciplina bisericăscă, precum și chestiunea răspândirii cărților religioase morale, stăruindu-se asupra modalităților ca credincioșii să nu vină în contact cu cărțile rele.

Deasemeni, s'a luat în discuție procedura de votat pentru trecerea la ortodoxie și înăsprirea disciplinei bisericăscă, în materie de dispensă pentru nunți în post.

Alte importante hotărâri s'au luat Joi în ziua a treia a lucrărilor.

După lungi discuții s'a hotărât să se ceară ministerului educației naționale să ia măsură împotriva învățătorilor cari fac propagandă sectară.

Sf. Sinod a intervenit, deci, în acest sens, la ministerul educației naționale.

S'a aprobat cooptarea P. S. arhieru Irineu Târgovișteanu în comisia pentru retipărirea cărților de ritual.

S'a hotărât, deasemeni, retipărirea Sf. Evanghelii, într-o nouă ediție.

Cu aceste lucrări a fost însărcinat P. C. preot Nae Popescu, profesor universitar și membru al Academiei.

S'a luat hotărârea ca proiectii să sprijine mișcarea premilitară în legătură cu educația religioasă și morală, de care această instituție are nevoie.

S'a discutat chestiunea averilor eparhiale din Basarabia și s'a elaborat un proiect de lege în acest sens.

Probleme-Recensii-Comentarii

Duminea ortodoxiei la Sibiu.

— Duminea ortodoxiei a avut în anul acesta o semnificație în plus, pentru poporul român. A fost ziua hărăzită rugăciunilor pentru realizarea păcii și înfrățirii între cetățenii patriei noastre.

În catedrala ortodoxă din localitate s'a oficiat cu pompă deosebită liturghia arhierăscă, în decursul căreia la timpul potrivit s'au rostit rugăciunile rânduite de I. P. S. Patriarh Miron, pentru pace. Deasemenea s'a citit și pastorală I. P. S. Patriarh, iar la urmă în genunchi s'a făcut deslegarea jurământelor.

La aceste solemnități au luat parte pe lângă publicul dreptcredincios obișnuit, toate autoritățile civile din orașul nostru.

După terminarea sfintei liturghii, în sala cea mare a prefecturii, a avut loc serbarea aranjată, ca întotdeauna, de Societatea femeilor ortodoxe române din Sibiu, pentru cinstirea acestei zile. Această serbare la care a participat un public select în frunte cu P. S. vicar Dr. Vasile Stan, a fost încadrată de cântări religioase frumos executate de corul școlii no-mole «Andrei Șaguna» sub conducerea dlui profesor T. Popovici. Dl profesor Nicolae Bălă, a rostit cu această ocaziune o substanțială conferință cu subiectul: «Depășirea pesimizmului contemporan», conferință ascultată cu viu interes de publicul participant.

După terminarea conferinței, dna Evira Cioran, președinta Asociației femeilor ortodoxe române din Sibiu, împarte premii pentru lucrările cele mai bune, elevelor ortodoxe dela școlile din localitate cari au participat la concursul aranjat și în acest an de Societatea femeilor ortodoxe, pentru încurajarea preocupărilor religioase în rândurile tineretului școlar. Dintre lucrările premiate, cea mai bună, a elevei Șimon A. cl. VIII dela școala normală «Andrei Șaguna», s'a citit în fața asistenței.

Serbarea se încheie cu cântarea „De Tine se bucură“.

Duminea ortodoxiei la Brașov.

— Frăția ortodoxă română, despărțământul Brașov, al cărui președinte este inimosul director Ioan Moșoiu, împreună cu societatea „Sf. Gheorghe” a tineretului dela liceul „A. Șaguna”, organizează în postul Sf. Paresimi o serie de conferințe religioase și sezători duhovnicești. Începutul a fost în Duminea ortodoxiei. La sfârșitul slujbei a vorbit părintele prof. V. Coman despre una din comorile ortodoxiei, sf. icoane arătând partea de luptă a celor două împă-

rătese Irina și Teodora pentru triumful ortodoxiei, precum și rolul femeii române pentru apărarea bisericii în prigoana religioasă dela anul 1750.

După biserică lumea s'a strâns în sala liceului „A. Șaguna” unde s'a desfășurat un program bogat și frumos.

Corul societății „Sf. Gheorghe”, sub conducerea dlui M. Reabciug, a executat imnuri și cântări religioase. Urmează conferința dlui dir. Ioan Moșoiu: «Intelctualii și problema religioasă», în care dsa face călduros apel ca mireni să dea mână de ajutor Bisericii în opera ei de evanghelizare și de coborâre a lui Dumnezeu în suflitul intelectualității de azi. Au fost enumerate motivele pentru care se cere atât de imperios apostolatul laic. Programul a fost completat cu declamări de poezii religioase și cu o mărturisire de credință a vicepreședintelui societății „Sf. Gheorghe”, elevul I. Noaghea, care subliniază dorul tineretului de azi după o viață mai spiritualizată, mai morală.

La sfârșitul programului, ascultat de o mulțime imensă de public ce abia încăpea în aula încăpătoare a liceului, s'a ținut adunarea generală a F. O. R., Brașov, dându-se descărcare vechiului comitet și alegerea celui nou. Iată noul comitet: președinte: dir. Ioan Moșoiu, vicepreș. Dr. St. Singhe și Dr. M. Suci-Sibianu, secretar prof. T. Bodogae, casier prof. I. Faur, și 18 membri.

Urăm noului comitet muncă rodnică, pe terenul ce-și așteaptă cât mai mulți colaboratori. — *Spectator*.

Nr. 3225—1938.

Sădirea pomilor

On. Minister al agriculturii și domeniilor a început o acțiune laudabilă de a sădi pomi fructiferi în cuprinsul țării, pe marginea drumurilor și a străzilor.

Este o inițiativă pe care biserică noastră o îmbrățișează cu toată căldura.

Onor. preoțime e invitată a stăruie să se planteze pomi roditori și arbori de împodobire ca brazi, tei, frâgari, castani etc. în cimitire și în jurul sfintelor biserici.

Pomii sunt o podoabă naturală și un izvor însemnat de venit.

Plantațiile de arbori și de pomi ca și sădirea pomilor sunt prilejuri de frumoase învățăminte pentru tineretul creștin și pentru toți credincioșii, de aceea invităm On. preoțime să sprijinească acțiunea ministerului agriculturii.

Sibiu, 18 Martie 1938.

Consiliul arhiepiscopesc

Puterea religioasă a literaturii în genere

Dl profesor Nichifor Crainic, în excelenta sa revistă *Gândirea* (din Martie 1938) atinge, în câteva cuvinte, felul cum astăzi este prețuit fenomenul literar în lumea noastră eclesiastică. Conducătorul *Gândirii* mărturisește:

Arta scrisului e una din marile puteri sufletesti, — constructivă sau distructivă. Misionarii cu tot dinadinsul ai Binelui creștin n'o pot trece cu vederea. Publiciștii noștri eclesiastici însă cred că o carte conține o valoare religioasă sau nu, după cum vorbește frumos sau urât de persoana preotului ca motiv de nuvelă, de roman ori de snoavă. E oarecum amuzant să destăinuim că o revistă cum e *Gândirea*, cu toate preocupările ei spirituale, cel mai restrâns număr de cititori îl are în rândurile preoțime, fiindcă ea nu se preocupă în special de problemele bisericăscii. Majoritatea publicațiilor eclesiastice, în frunte cu *Biserica Ortodoxă Română*, nici măcar n'au luat act de existența ei, cu excepția foarte onorabilă pentru noi a celor dela Sibiu, dela Cluj, dela Pitești, Roman și Huși.

Au trecut șasesprezece ani de militantism ortodox în literatură și poate mulți vor mai trece încă până să ne bucurăm de o înțelegere mai largă în sfera eclesiastică.

S'ar părea că aceasta e o constatare descurajantă, dar nu e. Pentru motivul că nu ne-am făcut iluzii în această privință. Mai realiști decât am fi fost crezuți, noi ne-am adresat cu crezul nou de artă publicului mirean, ținând la o renviere a zăcămintului religios din adâncul sufletelor. Fără îndoială că un cuvânt bun, dacă nu chiar o îndrumare, din partea Bisericii noastre, pe care o iubim, nu ne-ar fi intrat în nici un caz pentru această frumoasă aventură, ce nu s'a cheltuit totuși în vânt. El nu ne-a venit decât din partea luminatului mitropolit al Ardealului, și mărturisim că atât ne este de ajuns.

Evident, lucrurile s'au mai schimbat în anii din urmă. Am introdus în presa de după război preocuparea programatică de problemele religioase. Inovația, generalizată azi, a căpătat amploare prin ziarul creștin *Calendarul* care, timp de doi ani, a fost ediția zilnică a spiritului gândirist, în atitudinea eclesiastică față de fenomenul literar.

De aceea n'a fost mică bucuria când mi-a sosit dela Cluj volumul părintelui profesor Ilarion V. Felea: Dumnezeu și sufletul în poezia română contemporană, tipărit în colecția episcopală „Cărțile Vieții“...

Naturalism și religie

Dr. Nic. Bălcă

(Sfârșit)

După ce Planck descrie caracteristicile religiozității, el porcede să răspundă la întrebare după legile pe care le învață științele naturii și el se folosește de fizică, pentru că dela aceasta, zice celebrul savant, „se așteaptă ca să contrazică pretențiile religiei“. Toate cunoștințele pe care le mijlocește fizica se fundamentează pe măsurători exacte, care se pot întinde până la cele mai depărtate regiuni cosmice. Și toate aceste măsurători au dus la concluzia că, toate fenomenele fizicale „pot fi reduse în ultima analiză la procese de natură electrică sau mecanică, produse de mișcările unor particule elementare numite electroni, pozitroni, fotoni și neutroni, a căror masă de descărcare poate fi exprimată printr'un număr anumit, care poate fi cu atât mai preciz arătat, cu cât metodele sunt mai perfecte. E vorba de așa zisele „constante universale“, care sunt temeiul neschimbător, pe care se clădește importantă clădire a fizicii teoretice. Și care e însemnătatea acestor constante? Sunt acestea invenții ale spiritului omenesc sau ele au sens independent de inteligența omenescă? Se întreabă Planck. Aici este locul

ca să arătăm, că Planck e determinist și că el combatte pozitivismul, pentru care constantele universale sunt o dovadă palpabilă pentru prezența unei realități în natură, care există independent de orice măsură omenească. Așa că știința fizicii, zice Planck, e silită să accepte o lume reală și independentă de noi, „o lume pe care nu o putem cunoaște direct, și pe care o putem percepe numai prin ochelarii sensațiilor noastre și prin măsurările mijlocite ale acestora“. Desigur acest fel de a privi lucrurile coboară importanța Eului nespuse de mult, căci omul devine un firicel de praaf pe o planetă infinit de mică față de infinitatea sistemelor solare, care se mișcă în spațiile cosmice. Deși omului îi mai rămâne totuși posibilitatea, dacă nu de a cunoaște ființa temeiurilor universului cel puțin mărimea și prezența acestora. Ba mai mult, omul are chiar posibilitatea de a recunoaște legalitatea care stăpânește fenomenele universului, sau cu alte cuvinte: planul minunat care ține la olaltă temeiurile lumii. Și Planck exemplifică acest lucru cu ajutorul principiului păstrării energiei și a celebrei teorii a *quantelor*, pentru a trage concluzia că legile naturii au o valabilitate independentă de subiectul cognitiv. Planck polemizează cu aceia care iau pe Kant în ajutor, pentru a dovedi, că legile nu „sunt“ în natură, ci ele sunt pre-

scrise naturii de rațiunea omului.*) Dar, zice Planck, Kant n'a învățat niciodată așa ceva, ci că în formularea legilor naturii omul adaugă ceva și dela el. Desigur noi am depăși granițele problemei puse aici, dacă am căuta să dovedim contra lui Planck, că totuși filosoful Kant susține, că legile naturii nu și au existență reală în natură, căci atunci ele ar fi asemenea unor lucruri sau obiecte. Și ele nu pot fi reale în natură, și deci lucruri sau obiecte, pentru că ele sunt acelea care fac posibilă realitatea obiectelor; ele sunt condițiunile a priori ale obiectelor. Kant definește natura în felul următor: „Das Dasein der Dinge, sofern es nach allgemeinen Gesetzen bestimmt ist“ (existența lucrurilor, încât această existență e determinată de legi generale). Și obârșia acestor legi determinate nu e natura sau realitatea, din motivul că natura acestor legi nu este reală, ci ideală; legile cari determină natura sunt existențe gândite și nu existențe reale. Dar, să urmăm gândurile lui Planck mai departe. Planck aduce în sprijinul argumentării lui o altă lege a fizicii, din care se poate vedea, că natura e guvernată de o voință rațională și plină de sens. E vorba aici de uimitorul fapt, că o rază de lumină care vine dela o stea în ochii unui observator, urmează un drum în zigzaguri din cauza

* Vezi Kant, *Kritik der reinen Vernunft*.

diferitelor frângeri în diferitele pături de aer pe care le întâlnește în calea ei. Zigzagurile acestea sunt determinate de următoarea lege: „dintre toate drumurile cari duc dela stea la ochii observatorului, lumina alege întotdeauna drumul pe care îi trebuie cel mai puțin timp, ca să ajungă la observator“. Fotonii cari constituiesc raza de lumină se comportă așadar ca niște ființe raționale, căci ei aleg întotdeauna dintre curbele posibile, pe acelea care îi duc mai repede la scop. Planck mai citează și alte legi, care toate duc la aceeași concluzie, că deasupra naturii domnește o rațiune atotputernică; că științele exacte ale naturii învață că în imperiul naturii domnește o legalitate, care e independentă de existența omenească. „Această legalitate reprezintă o ordine rațională a lumii, căreia îi sunt supuse atât natura, cât și omenirea și a cărei ființă noi nu o putem cunoaște decât nedesăvârșit cu ajutorul simțurilor. Și după aceste considerații Planck își pune întrebarea, dacă într'adevăr se mai poate pretinde, că adevărurile științelor naturale sunt în contradicție cu adevărurile religiei. El răspunde la această întrebare în sensul că aceste adevăruri nu numai că nu se contrazic, dar ele se sprijinesc pentru a dovedi că există o ordine rațională a lumii independentă de spiritul omului și că această ordine nu poate fi cunoscută în

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a fost în tot cursul acestei săptămâni reținut la pat fiind suferind de gripă.

Hirotoniri. Au fost hirotoniți întru presbiteri următorii clerici: Adam Borșeu pentru parohia Răcăștia (prof. Hunedoara), Amos Basarab pentru Agârbiciu (protopopiatul Medias) și Ioan Besoiu profesor de religie în Sebeș-Alba.

Marloara I. Mateiu, fiica fostului nostru preot din Sebeșul-de-sus (Sibiu), a răposat în Domnul, după scurte și grele suferințe, Duminecă 13 Martie a. c. Rămășițele sale pământești au fost așezate spre veșnică odihnă în cripta familiară din cimitirul parohial, în 15 Martie a. c. Sufletul său bun îl plânge — alături de familiile fraților săi Pr. Vasile Mateiu (Lancrăm) și prof. univ. Dr. I. Mateiu (Cluj) — tot satul. Domnul s'o odihnească cu dreptii!

Plaga băuturii alcoolice. Dl. Armand Călinescu, ministrul internelor, a revenit cu o nouă circulară către prefectii de județe, circulară în care li se atrage atenția asupra dispozițiilor în legătură cu numărul brevetelor în raport cu locuitorii, distanței dintre cârciumi, școale și biserici, asupra condițiilor de igienă a localurilor și de calitatea mării. Circulara precizează că localurile nu vor putea fi deschise înainte de ora 7 dimineața și vor trebui să închidă la ora 10 seara. Măsura aceasta tinde să stăvilească flagelul alcoolismului. Vom putea astfel să constatăm că starea materială și morală a țaranului începe să se refacă și vom fi scutiți de groaza pe care o încercăm totdeauna când cercetăm statisticele în fața marelui număr de morți pe urma băuturii excesive.

Educația fizică a tineretului școlar e reglementată în cadre legitime. Ea se face și prin străjerie. De aceea ministerul educației naționale a luat măsura ca: școlarii să nu mai poată participa la *jocurile de foot-ball*, nici ca executanți, nici ca privitori. Opriți dela aceste spectacole sportive, care nu odată degenerază în spectacole de sălbătăcie, tinerimea școalelor noastre va avea timp mai mult să-și vadă din adins de carte și de școală, muncind astfel mai mult cu mintea, decât cu picioarele.

Drepturi politice pentru femei. Până acum, femeile aveau dreptul de a vota numai pentru comună. Noua constituție le acordă dreptul să voteze pentru *Cameră*. De asemenea femeile au dreptul de a fi alese în *Senat*, după articolul 63, care arată că la Senat pot fi alegători și aleși bărbați și femei, condițiile urmând să fie stabilite de legea electorală.

Știre ziaristică. Apare la Cluj revista *«Șoimii Carpaților»* ca organ de

publicitate al organizației cu același nume înființată în 1928 și având astăzi cam 15 mii de membri în 9 județe ale țării. Revista iese la lumină, sub îngrijirea Subsecției de educație fizică a Astei, de patru ori pe an, (abonamentul anual 100 lei, Redacția: Cluj, strada Mico 3). Prof. Iuliu Hăteganu, „tribunul” Șoimilor Carpaților, arată în acest prim număr, împodobit cu multe ilustrații, că noua publicație e merită a contribui cât mai mult la opera educativă a Marelui Străjer, încadrându-se astfel în mișcarea de regenerare națională.

Neglijență sau ignoranță? Ne bucurăm totdeauna când putem constata în presa noastră laică interes deosebit pentru lucruri privitoare la biserică și la slujitorii ei; și ne întristăm totdeauna când acest interes e împreunat, în manifestările sale, cu o superficialitate, ce nu poate fi ertată nici măcar școlarului absolvent al cursului primar. Din mulțimea greșelilor, de acest fel, reținem la întâmplare următoarele: O foaie săptămânală ardeleană îndeamnă alegătorii să trimită oameni de ispravă la *«adunarea eparhială a Mitropoliei de Alba-Iulia și Sibiu»*, — când în realitate n'avam nici o Mitropolie cu asemenea numire. — Alta: Un cotidian din capitală, deși a deschis o „pagină a bisericii”, face, cu litere grase atenți pe cetitorii săi, că: *«Azi, — în 11 Martie 1938, — fiind Vinerea mare, toate spectacolele sânt suspendate.»* Dacă 11 Martie 1938 se numește o „Vinere mare”, ce fel de nume va purta Vinerea din Săptămâna Mare?

Stalin „purifică”... Sălbătăcia de „purificare” a dictatorului roșu, Stalin, după ce a jertfit de curând pe cei mai înalți demnitari bisericești din Rusia, a pornit faimosul proces politic dela Moscova; — procesul s'a terminat în 12 l. c., când 18 din acuzați, toți fruntași ai comunismului și foști prieteni ai lui Lenin, sânt condamnați la moarte și *executați în cursul nopții*; ceilalți 3 acuzați au scăpat cu 15-25 ani de muncă silnică. Vina lor a fost faptul că s'au ridicat împotriva despotismului și tiraniei lui Stalin.

Câți oameni sânt pe pământ? Populațiunea pământului era, în anul 1936, de 2116 milioane de suflete. Din acestea Asia are 54%, Europa 24,9%, America 12,6%, Africa 7,1%, Australia și Insulele mării pacifice 0,5%.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 20 Martie 1938, va predica părintele protopop *Em. Cioran*.

Nr. 2851/938 Ep.

Prăvălie de închiriat

În casa din Sibiu, strada Regina Maria Nr. 16 se închiriază un local de prăvălie pe termen de trei ani cu începere din 1 Mai 1938.

Reflecții vor înainta oferte până la 30 Martie 1938, la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se pot lua informațiuni.

Consiliul arhiepiscopesc

ființa ei. Și, zice Planck, nimic nu ne împiedecă să identificăm puterile acestora misterioase cu ordinea lumii, de care vorbesc științele naturii, cu Dumnezeuul religiei. Cu toată această consonanță Planck recunoaște totuși, că între concepția despre ordonatorul naturii al științelor naturale și Dumnezeuul religiei e o mare deosebire. „Pentru omul religios Dumnezeu este un dat primar și nemijlocit, din voința atotputernică a căruia isvorește întreaga viață și toate întâmplările, atât în lumea corporală, cât și în cea spirituală. Și deși El nu poate fi cunoscut cu ajutorul intelectului, totuși El poate fi sesizat cu intuiția nemijlocită și cu ajutorul simboalelor religioase, și dăruiește Evanghelia Lui sfântă sufletului acelora care se încred în El. Pentru naturalist din contră „datul primar nu este decât conținutul percepțiilor Lui sensibile și măsurările deduse din aceste percepții. Dela aceste percepții, naturalistul caută, pe drumul cercetării inductive, să se apropie de Dumnezeu și de ordinea lumii, care e cel mai înalt și cel mai de neafins scop al vieții naturalistului”. Ceeace înseamnă „că atât religia, cât și științele naturale au în activitatea lor nevoie de credință” deși pentru unii „Dum-

nezeu se află la începutul gândirii, iar pentru cealaltă la sfârșitul acesteia”. Pentru religie, Dumnezeu este „fundamentul” vizionii despre lume și viață, iar pentru științele naturale El este „coroana” acestei vizionii. Și deosebirea de mai sus își are justificarea, zice Planck, în rolul deosebit pe care îl joacă în viața omului religia și științele naturale. Științele naturale sunt necesare pentru cunoaștere, căci de religie omul are nevoie în activitatea lui practică. Punctul de plecare al cunoașterii „il formează percepțiile simțurilor noastre și presupunerea unei ordini a lumii care are aici rostul numai de a ușura formularea întrebărilor productive”. Dar omul nu poate să aștepte „cu hotărârile lui de voință până când știința a devenit desăvârșită sau noi atotștiutori”. Căci noi ne aflăm în mijlocul vieții, care ne pretinde hotărâri de destin, pe care nu le putem îndeplini corect, decât dacă noi ascultăm de glasul care ne vine din „nemijlocita legătură cu Dumnezeu”. Și, pentru a încheia aceste considerații, nu putem face altceva mai bine, decât să cităm ultimele cuvinte din conferința acestui genial naturalist, care au menirea de a rușina pe mulți profesori de științe naturale, cari fac pe necredincioșii, pentru a

Institutul de credit fonciar din Sibiu

(5) 1-1

Convocare

În conformitate cu articolul 29 din statute, acționarii Institutului de credit fonciar din Sibiu sunt convocați în

a 65-a adunare generală ordinară

care se va ține în ziua de 5 Aprilie 1938, ora 16 în edificiul institutului (casa de schimb) cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Darea de seamă și bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1937, raportul consiliului de administrație și al consiliului de cenzori.
2. Hotărâre asupra întrebunțării beneficiului net.
3. Fixarea onorariului pentru Consiliul de cenzori.
4. Alegerea de trei membri ai Consiliului de administrație.
5. Alegerea Consiliului de cenzori.

Sibiu, la 8 Martie 1938.

Consiliul de administrație.

ASOCIAȚIA
Restauratorilor, Hotelierilor și Cărciumarilor
Români din Sibiu și jur

(6) 1-1

Convocare

Se convoacă pe ziua de 30 Martie 1938, ora 16 (4 d. m.), în localul dlui St. Popa Luca, Sibiu strada Elisabeta Nr. 66

adunarea generală ordinară

pentru gestiunea anului 1937 (avându-se în vedere art. 39 din Statute).

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul consiliului de administrație și al casarului.

3. Raportul cenzorilor.
4. Expunerea activității asociației.
5. Stabilirea bugetului (art. 42 p. b.) pe anul 1938.
6. Descărcarea Consiliului de administrație și a cenzorilor de gestiunea anului 1937.
7. Aprobarea noilor membri înscriși.
8. Ratificarea colaborării asociației cu Uniunea sțatorilor negustorești și Sindicatul alimentare din România.
9. Alegerea Consiliului de administrație și a cenzorilor pe un timp de 3 ani (conform art. 20 din Statute).
10. Eventuale propuneri (art. 38 și 42 din Statute).

Consiliul de administrație

Nr. 444/1938

(10) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Comolău**, din protopopiatul Sf. Gheorghe, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială cu trei încăperi în stare bună, cu grajd și grădina de zarzavat.
3. Sesie parohială de 19 jugăre; în caz că salariul dela Stat va crește cu 50%, atunci sesia va rămânea de 15 jugăre.
4. Dela 12 familii câte 25 l. grâu și 25 l. ovăz; dela 17 familii câte 12¹/₂ l. grâu și 12¹/₂ l. ovăz; dela restul familiilor câte 20 lei anual.

Cererile de concurs, împreună cu actele necesare, se vor înainta în termenul indicat, oficiului protopopesc Sf. Gheorghe.

Se va anexa și autorizația Prea Ven. Consiliului Arhiepiscopesc că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta cu aprobarea prealabilă a oficiului protopopesc în vre-o Duminecă sau sârbătoare în parohie spre a fi cunoscuți de către credincioși.

Intrucât credincioșii noștri nu știu românește, vor fi preferați candidații, cari cunosc și limba maghiară.

Oficiul protopopesc Sf. Gheorghe în înțelegere cu consiliul parohial.

Aurel Nistor
protopop.